

БАЗОВІ ПАРАМЕТРИ ДЛЯ АНАЛІЗУ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ

Маслак О.І., Скляр М.О.

*Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського,
м. Кременчук*

Управління витратами на якість на машинобудівних підприємствах є важливим елементом системи якості [2]. Для прийняття результативних управлінських рішень щодо якості необхідні результати зміни витрат на якість у часі відносно деякого параметра – бази. На етапі впровадження управління витратами на якість необхідно визначити базові параметри для їх аналізу. Відношення сумарних витрат на якість до бази характеризує індекс витрат на якість, який можна нанести на графік та оцінити результати управління витратами на якість у часі [1, 3].

Часто використовуються наступні індекси витрат на якість [1]:

- внутрішні втрати від невідповідностей у відсотках до сумарної собівартості виробленої продукції;
- зовнішні втрати від невідповідностей у відсотках до середнього чистого обсягу продажів;
- сумарні витрати на якість у відсотках до собівартості продукції;
- витрати на контроль у виробництві у відсотках до сумарної собівартості продукції.

При виборі бази для аналізу витрат на якість слід виходити із специфіки роботи організації, періоду оцінки (довгостроковий, короткостроковий) та обирати чутливий до змін параметр, який характерний для сфери діяльності. Використання декількох баз для аналізу витрат на якість підвищує ефективність управління даними витратами та впливу на аспекти їх формування, які потребують поліпшення.

В умовах кризи в економіці та спаду виробництва для машинобудівних підприємств слід розглядати наступні бази для аналізу витрат на якість:

- собівартість продукції (повна, виробнича, цехова);
- чистий дохід від реалізації продукції або ціна готової продукції;
- кількість виробленої продукції;
- величина оплати праці (загальна, за категоріями працівників).

Література:

1. Дж. Кампанелла. *Економіка якості. Основні принципи і їх застосування* / Пер. с англ. А. Раскина / Науч. ред. Ю.П. Адлер и С.Е. Щепетова. - М.: РИА «Стандарты и качество», 2005. - 232 с.
2. Скляр М.О. *Концептуальні основи управління витратами на якість на машинобудівних підприємствах* // Економіка, управління та адміністрування. – 2019. – № 4 (90). – С. 47–52. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/192563/192836> (дата звернення: 10.03.2020).
3. Emmanuel L., Kannan V.K., Ragnath L. *Quality cost analysis in an industry* / Pakistan Journal of Biotechnology (International Conference on Futuristic Innovations in Mechanical Engineering and Manufacturing Management). – 2017. – Vol. 14, special issue I. – P. 61- 65. URL: [https://www.pjbt.org/uploadspecial/Special-Issue-\(МКСЕ_МЕЧН-17\)-Year-2017-I%20\(15\)](https://www.pjbt.org/uploadspecial/Special-Issue-(МКСЕ_МЕЧН-17)-Year-2017-I%20(15)) (дата звернення: 09.03.2020).